

Nr 166.

Av herr **Osvald**, om ökade anslag till befrämjande av fröodlingen.

På nionde huvudtiteln föreligger, såsom departementschefen framhållit i sammanfattningen, en nettoanslagsökning på omkring 4,3 miljoner kronor, nämligen om man bortser från en preliminär nedräkning av ett par betydande anslagsposter. Ifrågavarande nettoökning, som visserligen till en del är automatisk eller föranledd av tidigare fattade beslut, är synnerligen glädjande med hänsyn till den stora betydelse, som de här ifrågavarande anslagen ha för jordbrukets produktion såväl på kort som på lång sikt. De statsanslag, som föreslagits, äro emellertid i flera fall avsevärt lägre än de belopp, som begärts av vederbörande institution eller styrelse. Detta gäller bl. a. för de båda växtförädlingsanstalterna Weibullsholm och Sveriges utsädesförening. Växtförädlingen är emellertid så viktig för vårt jordbruk och därmed även för vår folkförsörjning, att det synes vara även ur allmän synpunkt mycket angeläget, att de båda institutionerna tillerkännas högre anslag än de, som upptagas i årets statsverksproposition. Om det skall bli möjligt att stegra jordbrukets produktion i den omfattning, som angivits i regeringens s. k. långtidsprogram, torde det vara nödvändigt, att verksamheten vid våra växtförädlingsanstalter icke blott upprätthålles i sin nuvarande omfattning utan om möjligt ytterligare vidgas. Den väldiga produktionsstegring, som ägt rum inom svenskt jordbruk under de sista 50 åren, beror till icke oväsentlig grad just på de förbättringar, som åstadkommits genom växtförädlingen. De anslag, som lämnats och lämnas åt denna verksamhet, måste därför anses vara väl använda medel.

Växtförädlingsanstalten Weibullsholm har för upprätthållandet av sin verksamhet för budgetåret 1949/50 ansökt om ett anslag av 230 000 kronor, motsvarande omkring 50 % av kostnaderna för förädlingsverksamheten vid Weibullsholm. Departementschefen har vitsordat, att den vetenskapliga verksamhet, som där bedrivs, obestriddligen har stor betydelse för folkförsörjningen och att han dels därför och dels med hänsyn till de ökade kostnaderna anser en ökning av statsbidraget påkallad. Med hänsyn till nödvändigheten att begränsa statsutgifterna har han emellertid icke ansett sig kunna tillstyrka en större ökning av det nu utgående bidraget än med 15 000 kronor till 175 000 kronor.

Det kan här förtjäna framhållas, att ca 75 % av landets höstvetareal har beräknats vara besädd med sorter från Weibullsholm. Även i fråga om vårvete, korn och havre och en rad andra lantbruksväxter ha synnerligen goda sorter uppdragits på Weibullsholm. Inom köksväxtförädlingen har Weibulls-

holm nått framträdande resultat, som icke ha sin motsvarighet på annat håll i vårt land och som varit av utomordentligt stor betydelse för vårt land.

1931 års växtförädlingsutredning föreslog bl. a., att Weibullsholm borde erhålla ett statsbidrag beräknat efter samma grunder som för huvudanstalten vid Sveriges utsädesförening, d. v. s. 50 % av kostnaderna för förädlingsverksamheten. Då dessa kostnader uppgå till 465 200 kronor, sedan en lönehöjning åt två tjänstemän med sammanlagt 2 400 kronor frånräknats, synes det vara rimligt, att statsanslaget till Weibullsholm beräknas till omkring hälften av ifrågavarande belopp eller avrundat 230 000 kronor.

I sina anslagsäskanden till innevarande års riksdag har Sveriges utsädesförening hemställt om ett anslag på 569 500 kronor på nästa budgetår, och departementschefen har här förordat en anslagshöjning på 28 000 kronor.

Bland de nya utgifterna, för vilka föreningen begär anslag, märkes bl. a. en assistenttjänst vid Ultunafilialen. Härför har föreningen beräknat ett belopp av 8 600 kronor. Anledningen till att denna assistenttjänst anses erforderlig, är den, att det sedan flera år tillbaka pågående samarbetet mellan filialen och lantbrukshögskolan på senare år ökat i omfattning, bl. a. på så sätt, att filialföreståndaren i egenskap av docent vid lantbrukshögskolan meddelar viss undervisning. För att filialföreståndaren skall kunna medhinna detta och samtidigt kunna leda det mycket omfattande och särskilt för hela Mälardalens jordbruk ytterst betydelsefulla växtförädlingsarbetet, behöver han som biträde en väl kvalificerad assistent. En dylik assistenttjänst föreslogs bl. a. av 1946 års högskoleutredning. Departementschefen har emellertid icke ansett sig kunna tillstyrka de nya assistenttjänster, som utsädesföreningen begärt, och således ej heller denna. Även om nödig hänsyn tages till de krav, som det ekonomiska läget f. n. måste ställa, och även om stor försiktighet måste iakttagas vid inrättande av nya tjänster, synes det likväl som om den här föreslagna assistentbefattningen skulle vara av så stor betydelse för växtförädlingsarbetet vid Ultunafilialen liksom ock för det samarbete, som f. n. förekommer mellan filialen och högskolan, att övervägande skäl tala för att denna assistenttjänst nu kommer till stånd och att sålunda anslaget till Sveriges utsädesförening höjes med 8 600 kronor utöver det i statsverkspropositionen föreslagna beloppet 515 300 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte bevilja följande anslag:

dels för befrämjande av fröodling m. m.: bidrag till stödjande av den praktiska verksamheten vid Weibullsholm, 230 000 kronor, och

dels för befrämjande av fröodling m. m.: bidrag till Sveriges utsädesförening, 523 900 kronor.

Stockholm den 22 januari 1949.

Hugo Osvald.